

Usein kysytyt kysymykset

Miksi Suomeen tarvitaan ilmastovaalit?

Kiire on valtava. Seuraava eduskunta joko vie Suomen 1,5 asteen polulle tai hyväksymme vähintään kahden asteen lämpenemisen ja sen mukanaan tuomat tuhot ekosysteemeille ja inhimillisen kärsimyksen. Globaalit päästöt tulee puolittaa ja Suomen saavuttaa hiilineutraalisuus seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tämä tarkoittaa valtavaa yhteiskunnallista muutosta, jossa on pidettävä kaikki ihmiset mukana.

Suomalaiset haluavat kyselytutkimusten mukaan ilmaston päättäjien [ykkösprioriteetiksi](#). Eduskuntavaaleissa suomalaiset pitävät ilmastoa [kolmanneksi tärkeimpänä vaaliteemana](#) ja [europarlamenttivaaleissa tärkeimpänä](#). Eli viesti puolueille on vahva, mutta ilmastohuolen pitää näkyä myös puolueiden linjauksissa ja kansalaisten äänestyskäyttäytymisessä.

Mikä on Korvaamaton-kampanja ja mitä sillä tavoitellaan?

Korvaamaton-kampanjassa ympäristö- ja kehitysjärjestöt (Birdlife, Greenpeace, Fingo, Luonto-Liitto, Maan ystävät, Natur och Miljö, Protect Our Winters, Suomen luonnonsuojeluliitto ja WWF Suomi) yhdessä vapaaehtoisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa tavoittelevat Suomelle 1,5 asteen mukaista ilmastopolitiikkaa.

Yhteisen ilmastokampanjan tavoite on näyttää päättäjille, mitä suomalaisille korvaamatonta ilmastokriisi uhkaa. Haluamme tehdä Suomesta maailman ensimmäisen fossiilivapaan hyvinvointivaltion. Meidän pitää suojella metsiä ja soita, luopua fossiilisista polttoaineista, siirtyä kestävään energia- ja liikennejärjestelmään sekä suunnata ruuantuotanto ja -kulutus ilmastoystävälliseksi.

Mitä Suomen seuraavan hallituksen tulisi huomioida ilmastopolitiikassaan?

Suomen seuraavan hallituksen on ensimmäisenä päivitettävä ilmastopolitiikan tavoitetaso 1,5 asteen mukaiseksi. Suomi on yksi maailman vauraimpia maita ja meillä päästöt kansalaista kohti ovat Euroopan korkeimpia, ja siksi meillä on keskimääräistä suurempi vastuu ilmastomuutoksen hillitsemisestä. Onneksi me olemme koulutettuja ja osaavia, joten meillä on hyvät edellytykset tehdä enemmän. Maksukyky ja historiallisen vastuun osittainen huomiointi tarkoittavat, että päästöjä on vähennettävä vähintään 65 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Ilmastotoimissa ei voi valikoida vain itselle poliittisesti mieluisimpia vaihtoehtoja, vaan on otettava käyttöön kaikki keinot, jotka vähentävät tehokkaasti päästöjä ja ovat sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäviä. Samalla on pidettävä kaikki ihmiset mukana ja varmistettava, että ilmastoystävällinen politiikka on myös reilua ja eriarvoisuutta vähentävää.

KORVAAMATON

Ovatko kampanjan tavoitteet realistisia?

Jos haluamme säilyttää hyvinvointivaltion, ilmastonmuutoksen rajoittaminen 1,5 asteeseen on ainoa realistinen vaihtoehto. Nyt on aika pitää kiinni yhteisistä arvoistamme, oikeudenmukaisuudesta toisiamme ja tulevia sukupolvia kohtaan.

Tarvittava raha ja teknologia ilmastokriisin pysäyttämiseen on jo olemassa. Tällä hetkellä aurinko- ja tuulivoiman hinnat ovat ennätysalhaalla ja erilaisia kokeiluja ilmastoystävällisen yhteiskunnan tarpeisiin on valtavasti. Täysin uusiutuvaan energiaan perustuva energiajärjestelmä on [teknisesti ja taloudellisesti mahdollinen vaihtoehto Suomelle](#). Suomen ilmastopaneeli ja [Sitra](#) ovat hahmotelleet erilaisia vaihtoehtoja vähentää Suomen päästöjä 60 prosentilla vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 1990 tasoon.

Mitkä ovat paremman ilmastopolitiikan esteitä?

Eturyhmien intressit ovat valtavia. Fossiiliteollisuudella ja esimerkiksi metsäteollisuudella on paljon rahaa kiinni investoinneissa, jotka eivät ole ilmaston kannalta kestäviä. Historiallisesti päästökaupan paremman hintaohjauksen tiellä on ollut pelko teollisuuden kilpailukyvyn, mutta myös voittojen heikkenemisestä. Metsien ilmastopolitiikkaa taas jarruttavat jo suunnitteilla olevat investoinnit.

Suurin este hyvälle ilmastopolitiikalle on se, ettemme ole kyenneet myöntämään kuinka akuutissa kriisissä elämme. Kansalaisten paine poliittisia päättäjiä kohtaan on ollut riittämätön. Kansanedustajat tarvitsevat varmuuden siitä, että ihmisten tuki ei kaikkoo, vaikka ilmastonmuutoksen torjunta vaatisi vaikeitakin tekoja. Tarvitsemme jälleenrakennuksen henkeä.

Missä asioissa Suomi voisi olla ilmastopolitiikan mallimaa?

Korkean osaamisen maana Suomi voi olla edelläkävi useissakin asioissa, mutta maailmalla kaivataan ratkaisuja erityisesti polttamiseen perustumattomaan lämmöntuotantoon ja luonnollisten hiilinielujen vahvistamiseen.

Jos Helsingissä onnistutaan vähentämään lämmön kulutusta ja irtautumaan polttamisesta, se osoittaa, että energiatehokkuudella, lämpöpumpuilla, geotermisellä energialla, aurinkolämmöllä, lämmön kausivarastoilla ja lämmön talteenotolla voidaan luoda kokonaisuus, jolla pääsemme irti paitsi fossiilisista polttoaineista myös turpeen ja kestävämmän kokopuun polttamisesta.

Metsien ja soiden maana Suomi voisi näyttää myös esimerkkiä siitä miten luonnonsuojelu ja ilmastokriisin torjunta voidaan yhdistää. Elinympäristöjen suojelu ja ennallistaminen ovat osa ilmastoratkaisua, samoin säällisen tuoton varmistaminen metsänomistajille.

KORVAAMATON

Miksi tarvitaan kansallisia ohjauskeinoja energia-alalle, meillähän on EU:n päästökauppa?

EU:n päästökaupassa päästöoikeuden hinta on jäänyt odotettua matalammaksi, koska markkinoilla on ollut ylitarjontaa päästöoikeuksista ja lisäksi hyvin suuri osa oikeuksista on jaettu ilmaiseksi. Fossiilisista polttoaineista irtautumista ei kuitenkaan pidä päästökaupan ongelmien vuoksi pitkittää, vaan päästökauppa itsessään pitää korjata jos sitä edelleen halutaan käyttää ilmastotoimien ohjaamiseen.

EU-maat, Euroopan parlamentti ja komissio sopivat päästökauppakauden 2021-2030 säännöistä marraskuussa 2017. Uudistuksen seurauksena päästöoikeuden hinta on noussut, mutta on vielä kaukana tasosta, joka tehokkaasti ohjaisi investointeja. Jotkin päästökaupan valuviat myös jatkuva, kuten päästöoikeuksien ilmaisjako teollisuudelle.

[Tuleva hinnanmuodostus päästökauppasektorille on vaikeaa ennustaa.](#)

Kansallinen ohjaus uusiutuvan energian investointeihin ei mene hukkaan, sillä käyttämättä jätettävät päästöoikeudet menevät markkinavakausvarantoon tai ne voidaan kansallisesti mitätöidä.

Pilaavatko ilmastotavoitteet Suomen teollisuuden ja kilpailukyvyn?

Ilmastotalkoot ovat taloudellinen mahdollisuus Suomelle. Edelläkävijät kehittävät ratkaisuja kotimarkkinoille, joita muu maailma tarvitsee. Jo nyt on viitteitä siitä, että ilmastopoliittinen hidastelu on siirtänyt teknologian kehittämisen painopistettä EU:n ulkopuolelle. Siksi tilaisuuteen kannattaa tarttua välittömästi ja lopettaa jakkailu.

Tutkimukset (mm. www.sitra.fi/uutiset/suomi-voi-vahentaa-paastojaan-kustannustehokkaasti) osoittavat, että monet ilmastoratkaisut hyödyttävät taloutta ja niiden käyttöönotto vähentää yhteiskunnan kustannuksia, vaikka päästöjen aiheuttamia haittoja ei edes huomioitaisi.

Fossiilisten polttoaineiden tukien lopettamisessa on kyse juurikin taloutemme uudistamisesta kestävämmälle tolalle ja vääristyneen kilpailuasetelman poistamisesta. Teollisuus on vastustanut tukien lopettamista vetoamalla hiilivuotoon, eli tuotannon valumisella muihin maihin, mutta tätä ei ole pystytty osoittamaan tutkimuksissa. Tosiasiassa hiilen hinta on pieni kustannuserä toimijoille suhteessa muihin tekijöihin, kuten osaavan työvoiman saanti, infrastruktuuri ja markkinat.

KORVAAMATON

Miksi metsien hakkuumäärillä on väliä ilmaston kannalta?

Luonnonsuojelun avulla voimme suojella myös ilmastoa, sillä ekosysteemit sitovat vuosittain globaalisti noin neljänneksen kaikista ihmisen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä. Ilmastonmuutos on edennyt jo niin pitkälle, että [lämpötilan rajaaminen 15 asteeseen vaatii hiilidioksidin sitomista pois ilmakehästä](#). [Luonnon huomioiminen ilmastotoimissa](#) on siis välttämätöntä.

Metsät, kosteikot ja muut elinympäristöt myös vapauttavat hiiltä ihmistoiminnan seurauksena. Metsäkato ja metsien laadun heikkeneminen aiheuttavat kasvihuonekaasupäästöjä. Metsäkato kattaa tällä hetkellä noin 10% kaikista kasvihuonepäästöistä, mutta historiallisesti noin 40 % kaikesta lämpenemisestä tähän asti on seurausta maankäytöstä ja sen muutoksista. Ihmisen toiminnan seurauksena [maailman kasvillisuuteen on sitoutunut hiiltä vain noin puolet määrästä, joka olisi nykyisissä ilmasto-oloissa mahdollinen](#).

[Suomen ilmastopaneelin selvityksen](#) perusteella metsien hakkuiden lisääminen heikentää vuosittain ekosysteemeihin sitoutuvan hiilen määrää eli hiilinielua suhteessa vaihtoehtoon, jossa metsiä hakataan vähemmän. Matalimmalla hakkutasolla autetaan ilmastoa eniten.

Erityisesti vanhojen metsien suojeleminen on tärkeää. Vanhoihin metsiin on varastoitunut paljon enemmän hiiltä kuin talousmetsiin. [Yhteispohjoismaisten tutkimustulosten perusteella](#) vanhat metsät ovat myös hiilinieluja. Myös vanhat puut sitovat tehokkaasti hiiltä. Biomassan hiilivaraston kasvu jatkuu pitkään – jopa satoja vuosia – vaikkakin kasvunopeus heikkenee metsän ikääntyessä. Myös maaperän ja lahoppuuston hiilivarastot näyttäisivät kasvavan metsän ikääntyessä.

Miksi köyhimmät maat tarvitsevat tukea ilmastotoimiin?

Ilmastonmuutoksessa on kyse globaalista epätasa-arvosta. Kymmenen prosenttia maailman rikkaimmista ihmisistä aiheuttaa puolet kaikista päästöistä. Samaan aikaan maailman köyhimmät kärsivät jo nyt eniten ilmastonmuutoksesta. Lämpeneminen uhkaa työntää 100 miljoonaa ihmistä äärimmäiseen köyhyyteen. Jo 1,5 asteen lämpeneminen altistaa 350 miljoonaa ihmistä lisää kuolettaville kuumuusaalloille 2050 mennessä. Jokainen puolen asteen nousu aiheuttaa huonompia satoja ja heikentää ruokaturvaa.

Vauraana maana Suomen tulee kantaa globaalia vastuuta päästövähennysten lisäksi kansainvälisen ilmastorahoituksen avulla, jolla voimme korvata osaltamme aiheuttamaamme haittaa. Ilmastotoimien tukeminen kehitysmaissa mahdollistaa esimerkiksi viljelytapojen muuttamisen lämpimämmässä maailmassa ja vähentää kuolleisuutta.

KORVAAMATON

Valitettavasti Suomen ilmatorahoitus on siirtynyt pois köyhimpiä maita eniten hyödyttävästä lahjamuotoisesta tuesta ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisesta. Tämä on korjattava. Ilmatorahoituksessa on päästävä takaisin tasaiseen jakoon hillinnän ja sopeutumisen välillä. Painopisteen pitäisi olla lahjamuotoisessa tuessa, eikä lainoissa, jotta tuki kohdistuu kaikkein heikoimmassa asemassa oleville.

Miten voin osallistua Korvaamaton-kampanjaan?

Kampanjaan voi lähteä mukaan kevyimmillään osallistumalla somehaasteeseen itselle merkityksellisen kuvan avulla. Lisäksi voit tulla mukaan johonkin kampanjan tapahtumaan, kuten tempaukseen tai ilmastomarssille 6.4. Omaan ehdokkaaseen yhteydessä oleminen ja päättäjien haastaminen on myös tärkeää. Voit myös liittyä kampanjan vapaaehtoiseksi tai organisaatio voi tulla kampanjan yhteistyökumppaniksi. Lisää vinkkejä löytyy osoitteesta www.korvaamaton.fi.

KORVAAMATON